

© Ministry of Justice of the Czech Republic, www.justice.cz. [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, www.justice.cz. [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětovnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

**RADA EVROPY
EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA
DRUHÁ SEKCE**

VĚC EKO-ENERGIE, spol. s r. o. proti ČESKÉ REPUBLICE
(stížnost č. 65191/01)

**ROZSUDEK
ŠTRASBURK
17. května 2005**

*Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy.
Může být předmětem formálních úprav.
Pořízený překlad rozsudku do češtiny není překladem oficiálním.*

Ve věci Eko-Energie, spol. s r. o. proti České republice,

Evropský soud pro lidská práva (druhá sekce), zasedající v senátu ve složení

pánové J.-P. COSTA, *předseda*, A. B. BAKA,

R. TÜRMEŇ,

K. JUNGWIERT,

M. UGREKHELIDZE,

paní A. MULARONI,

F. FURA-SANDSTRÖM, *soudci*, a pan S. NAISMITH, *zástupce tajemnice sekce*,

po poradě konané dne 26. dubna 2005,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno stížností (č. 65191/01) směřující proti České republice, kterou dne 20. prosince 2000 podala k Soudu na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“) Eko-Energie, spol. s r. o., společnost s ručením omezeným založená podle českého práva, se sídlem v Praze („stěžovatelka“).

2. Stěžovatelku zastupoval pan O. Choděra, advokát působící v Praze. Českou vládu („vláda“) zastupoval její zmocněnec, pan V. A. Schorm.

3. Dne 4. prosince 2001 Soud rozhodl uvědomit vládu o podané stížnosti a projednat současně přijatelnost a odůvodněnost stížnosti v souladu s článkem 29 odst. 3 Úmluvy.

SKUTKOVÝ STAV

SKUTKOVÉ OKOLNOSTI PŘÍPADU

4. Stěžovatelka je společností s ručením omezeným se sídlem v Praze.

5. Stěžovatelka podala dne 5. září 1997 ke Krajskému obchodnímu soudu v Praze občanskoprávní žalobu o vydání bezdůvodného obohacení ve výši 5 288 148 Kč (176 085 €) proti Fondu národního majetku. Žalobu soud obdržel dne 18. září 1997.

6. Dne 22. února 2000 požádala stěžovatelka krajský obchodní soud o nařízení jednání.

7. Dne 20. března 2000 obdržela stěžovatelka od krajského obchodního soudu výzvu ze dne 23. února 2000 k zaplacení soudního poplatku. Doklad o zaplacení poplatku doručila soudu dne 13. dubna 2000.

8. Dne 28. dubna 2000 vydal krajský obchodní soud ve prospěch stěžovatelky platební rozkaz. Účastníkům řízení jej doručil dne 5. června 2000.

9. Dne 11. července 2000 vyzval krajský obchodní soud stěžovatelku, aby se vyjádřila k odporu žalovaného, podanému k soudu dne 15. června 2000.

10. Na základě výzvy soudu převzaté dne 27. července 2000 zaslala stěžovatelka dne 15. září 2000 své vyjádření. Soudu bylo doručeno dne 18. září 2000.

11. V důsledku reorganizace českého soudnictví byla věc k 1. lednu 2001 postoupena Městskému soudu v Praze.

12. Dne 10. dubna 2001 uvědomil právní zástupce stěžovatelky městský soud o převzetí právního zastoupení.

13. Dne 29. října 2001 zaslal městský soud právnímu zástupci žalovaného vyjádření stěžovatelky a výzvu ze dne 23. října 2001 k doplnění odporu žalovaného.

14. Dne 7. listopadu 2001 obdržel městský soud od žalovaného doplnění podaného odporu. Dne 28. listopadu 2001 nařídil městský soud jednání na 31. ledna 2002, na kterém právní zástupce stěžovatelky předložil nové důkazy a navrhl mimosoudní vyrovnání. Právní zástupce žalovaného požádal městský soud o odročení jednání o jeden měsíc, aby se mohl seznámit s novými důkazy a návrhem stěžovatelky.

15. Po ústních jednáních konaných ve dnech 26. září a 5. prosince 2002 městský soud rozsudkem ze dne 16. prosince 2002 žalobu stěžovatelky zamítl. Dne 20. února 2003 byl rozsudek doručen právnímu zástupci stěžovatelky.

16. Stěžovatelčino odvolání podané dne 21. února 2003 a doplněné dne 17. dubna 2003 projednal dne 6. dubna 2004 Vrchní soud v Praze a rozsudkem ze dne 20. dubna 2004 odvolání částečně vyhověl. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 28. května 2004.

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 ODS. 1 ÚMLUVY

17. Stěžovatelka tvrdí, že délka řízení byla v rozporu se zásadou „přiměřené lhůty“ zakotvenou v článku 6 odst. 1 Úmluvy, jehož příslušná část zní:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla (...) v přiměřené lhůtě projednána (...) soudem (...), který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích (...).“

18. Vláda s tímto tvrzením nesouhlasí.

19. Trvá na tom, že relevantní období začalo dne 18. září 1997, kdy byla žaloba stěžovatelky doručena krajskému obchodnímu soudu.

20. Soud připomíná, že relevantní období počíná běžet zahájením řízení (*Scopelliti proti Itálii*, rozsudek ze dne 23. listopadu 1993, § 18).

21. Relevantní období tedy začalo dne 5. září 1997, když stěžovatelka podala žalobu, a skončilo dne 28. května 2004 právní mocí rozsudku vrchního soudu. Řízení tedy trvalo téměř šest let a devět měsíců pro dva stupně soudní soustavy.

A. K přijatelnosti

22. Podle článku 35 odst. 1 Úmluvy se Soud může předloženými věcmi zabývat pouze po vyčerpání všech vnitrostátních prostředků nápravy.

23. Podle vlády nelze mít za to, že stěžovatelka vyčerpala dostupné vnitrostátní prostředky nápravy.

24. Stěžovatelka toto tvrzení vlády odmítá.

25. Soud připomíná, že v českém právu neexistoval účinný prostředek nápravy umožňující namítat délku občanskoprávního řízení (*Hartman proti České Republice*, č. 53341/99, § 84, ESLP 2003-VIII). Dle jeho názoru tedy nebylo prokázáno, že stěžovatelka měla k dispozici účinný právní prostředek nápravy, který by jí umožnil podat stížnost k vnitrostátním orgánům podle článku 6 odst. 1 Úmluvy. Stížnost tedy nemůže být prohlášena za nepřijatelnou pro nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy.

26. Soud poznamenává, že stížnost není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 Úmluvy. Soud dále nezjistil žádný jiný důvod nepřijatelnosti stížnosti, a prohlašuje ji tedy za přijatelnou.

B. K odůvodněnosti

27. Vláda tvrdí, že věc byla spíše složitá a že strany v řízení nezpůsobily žádné průtahy. Připouští jistou prodlevu v počáteční fázi řízení způsobenou tím, že Krajský obchodní soud převzal velké množství nevyřízených sporů od orgánů hospodářské arbitráže, zrušených k 1. lednu 1992. Vláda dále zdůrazňuje, že tuto výjimečnou situaci vyřešila reorganizace českého soudnictví uskutečněná k 1. lednu 2001, v jejímž rámci došlo k přesunutí agendy a personálu Krajského obchodního soudu v Praze na Městský soud v Praze. Vláda v této souvislosti popírá veškerá tvrzení o tom, že by v českém soudnictví existovala praxe zaregistrovat občanskoprávní nebo obchodní žalobu a poté ji nechat několik let ležet. Vláda uvádí, že považuje celkovou délku řízení za přiměřenou ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy.

28. Stěžovatelka uvádí, že řízení nebylo zvláště složité a že v něm sama nezapříčinila žádné průtahy. Více se ve své odpovědi na stanovisko vlády k odůvodněnosti nevyjádřila.

29. Soud připomíná, že přiměřenost délky řízení se posuzuje na základě okolností daného případu a s ohledem na následující kritéria: složitost věci, chování stěžovatele a příslušných úřadů a význam sporu pro stěžovatele (viz z mnoha dalších rozsudek ve věci *Frydlender proti Francii* [velký senát], č. 30979/96, § 43, ESLP 2000-VII).

30. Soud je toho názoru, že případ sice byl po skutkové a právní stránce složitý, ale že nelze tvrdit, že by tato složitost sama o sobě odůvodňovala celkovou délku řízení.

31. Soud se dále domnívá, že stěžovatelka svým chováním nepřispěla k délce řízení.

32. Co se týče chování státních orgánů, Soud konstatuje, že řízení vykazovalo období nečinnosti. K výrazným průtahům došlo obzvláště mezi 5. zářím 1997 a 23. únorem 2000 (viz § 5 a 7 výše). Krajskému obchodnímu soudu a následně městskému soudu pak trvalo více než rok, než zaslaly vyjádření stěžovatelky žalovanému (viz § 10 a 13 výše). Soud také podotýká, že vrchní soud byl zodpovědný za prodlení v délce jedenácti měsíců při rozhodování o odvolání stěžovatelky, tj. od 17. dubna 2003 do 6. dubna 2004 (viz § 16 výše).

33. Soud připomíná, že Úmluva ukládá Vysokým smluvním stranám povinnost uspořádat svůj právní systém takovým způsobem, aby umožnil soudům splnit požadavky článku 6 odst. 1 Úmluvy, včetně požadavku na projednání záležitosti v „přiměřené lhůtě“. Dočasné pracovní přetížení soudů nicméně nezakládá odpovědnost smluvní strany za

předpokladu, že urychleně přijme opatření k překonání této výjimečné situace (*Zimmermann a Steiner proti Švýcarsku*, rozsudek ze dne 13. července 1983, série A č. 66, § 29).

34. Soud si je v předmětné věci vědom nesporných obtíží krajského obchodního soudu, stejně jako snahy Vysoké smluvní strany tyto problémy vyřešit. Konstatuje však, že vláda neprokázala, že přijatá opatření jsou dostatečná a že mohou přinést uspokojivé výsledky (viz přiměřeně *Guincho proti Portugalsku*, rozsudek ze dne 10. července 1984, série A č. 81, § 40).

35. Soud proto s přihlédnutím k okolnostem případu a po zvážení celkové délky řízení dospěl k závěru, že požadavek „přiměřené lhůty“ podle článku 6 odst. 1 Úmluvy nebyl v projednávaném případě dodržen.

K porušení článku 6 odst. 1 tedy došlo.

II. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

36. Článek 41 Úmluvy zní:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

A. Újma

37. Stěžovatelka požaduje částku 1 762 716 Kč (58 695 €) z titulu morální újmy způsobené v důsledku průtahů v řízení. Tato částka představuje jednu třetinu hodnoty předmětu řízení.

38. Vláda zpochybňuje způsob, jakým stěžovatelka vyčíslila výši morální újmy s tím, že tento způsob vychází z okolností materiální povahy a částka tímto způsobem stanovená je nepřiměřeně vysoká. Dále poznamenává, že stěžovatelka je právnickou osobou, a její citlivost na morální újmu je proto značně omezená. Domnívá se, že závěr Soudu o porušení Úmluvy by představoval dostatečné spravedlivé zadostiučinění.

39. Soud připomíná, že Úmluvu je třeba vykládat a uplatňovat takovým způsobem, aby byla práva reálně a účinně zaručena. Vzhledem k tomu, že hlavní formou nápravy, kterou může Soud přiznat, je odškodnění, musí mít Soud nutně i pravomoc přiznat náhradu morální újmy obchodním společnostem (*Comingersoll proti Portugalsku* [velký senát], č. 35382/97, § 35, ESLP 2000-IV), má-li být právo zaručené článkem 6 Úmluvy efektivní.

40. V daném případě skutečnost, že délka řízení ve věci přesáhla přiměřenou dobu, jistě způsobila stěžovateli značné obtíže a právní nejistotu, což podle Soudu odůvodňuje přiznání kompenzace.

41. Soud proto na spravedlivém základě přiznává stěžovateli částku 3 000 € z titulu morální újmy.

B. Náklady řízení

42. Stěžovatelka nepožadovala náhradu nákladů řízení.

C. Úroky z prodlení

43. Soud považuje za vhodné, aby byly úroky z prodlení založeny na úrokové sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky, zvýšené o tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *prohlašuje* stížnost za přijatelnou;
2. *rozhoduje*, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy;
3. *rozhoduje*,
 - a) že žalovaný stát má stěžovatelce zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabude právní moci podle článku 44 odst. 2 Úmluvy, částku 3 000 € (tři tisíce euro) z titulu morální újmy, převedenou na národní měnu žalovaného státu podle kursu platného ke dni zaplacení, navýšenou o částku případné daně;
 - b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do zaplacení budou stanovené částky navyšovány o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body;
4. *zamítá* v ostatním návrh na přiznání spravedlivého zadostiučinění.

Vyhotoveno v anglickém jazyce a sděleno písemně dne 17. května 2005 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 Jednacího řádu Soudu.

S. NAISMITH
zástupce tajemnice

J.-P. COSTA
předseda